

روز جبر!

«خدایی که محمد(ص) را روزگاری به پیامبری فرستاد، که پیوند مردم با پیامبران گسسته شده و حق ناشناخته مانده و...؛ پیامبری که با آمدنش کوردلان بینا شدند و گمراهان از هلاکت رهایی یافتند...، خدا بر محمد(ص) و خاندانش درود فرستد.»

این جملات را ریاضی‌دان مشهور، محمدابن موسی خوارزمی، در کتاب جبر و مقابله خود آورده است.

روز ۴ آبان‌ماه هر سال روز «بزرگداشت خوارزمی» (روز جبر) نام‌گذاری شده است. واژه «جبر»^۱ که امروزه به شاخه‌ای از ریاضیات اطلاق می‌شود، از نام همین کتاب خوارزمی گرفته شده است.

ترجمه کتاب خوارزمی با نام جمع و تفریق با عددهای هندسی به زبان لاتین باعث شد تا دستگاه عددی در اروپا از عددنویسی رومی (که بسیار ناتوان و محدود بود) به عددنویسی هندی - عربی تغییر یابد.

ریاضی‌دانان مسلمانی چون خوارزمی، جمشید کاشانی، ابوریحان بیرونی، خیام، ماهانی و... همواره در پیشرفت و تولید علم در ایران و جهان نقش بی‌بدیلی ایفا کرده‌اند و آثار و کتاب‌های ایشان همچنان مورد استفاده و تحقیق پژوهشگران قرار می‌گیرد و این خاصیت تولید علم است؛ همان چیزی که همواره مقام معظم رهبری بر آن تأکید داشته است. لذا بر همه شما دانش‌پژوهان و دانش‌آموزان است که در این راستا کوشا باشید و درس‌های ریاضی را که جزو درس‌های پایه‌ای برای تولید هر علمی از علوم تجربی محسوب می‌شود، فرا بگیرید و برای اعتلای میهن اسلامی‌مان تلاش کنید. مؤید، سالم و شاداب باشید.

جمشید کاشانی

ابوریحان بیرونی

خیام

ماهانی

* پی‌نوشت‌ها

1. Algebra